

Gessica Franco Carlevero

Fele guaro, fele grappa

(regényrészlet)

Tizennégy éves voltam, amikor először utaztam Puerto Viejóba.

A jegyet nagynéném, Dana intézte, a legjobbat választotta, a legdrágábbat, a legkényelmesebbet és a legbiztosabbat, mondta. Csak Amszterdamban meg Miamiában kell átszállnom, a többi megy majd magától, ez lesz a legjobb.

Ami azt illeti, ültem én már repülőn azelőtt is, egyszer, amikor apám elvitt Görögországba, mert jó lett a bizonyítványom.

Különben meg ott vannak a hoszteszek, ők majd mindent megmondanak, felkísérnek a gépre, leültetnek, és hozzák az ennivalót. Ha valamire szükségem van, csak ki kell nyitnom a számat. Ha nem tudok valamit angolul, mondjam olaszul, majd válaszolnak olaszul. Egyébként ott a telefonkártyám, bármi gond van, csak szóljak haza, ők majd mondanak valamit, magyarázta nagynéném.

Eljött velem Milánóba, kaptam tőle rágót, ha netán rosszul lennék, egy cédulát telefonszámokkal, zsebkendőt meg harminc dollárt. Vigyázni, senkivel nem szóba állni, s már mentem is.

Az első kikötő Amszterdam, azt sem tudtam, hogy létezik az a nyelv, amelyet ott beszélnek. A repülőtér üvegből, acélból, kristályból és titániumból volt. Tulipánboltokat Athénban nem láttam, ott csak cigarettát meg parfümöket árultak. Mentem a többiek után a mozgólépcsőn, amely itt járdaszerűen lapos volt és egy nagy csarnokba szállított. Figyeltem, hol lehet a másik repülőgép, olvastam a kiírásokat és körbekémleltem. Volt egy kis büfé, amelyben meleg, gőzölgő muffint árultak, dobozos sörnek öltözött fiúk rohagáltak görkorcsolyával, az érkezést-indulást kijelző tábla pillanatonként változott.

Megpróbáltam kideríteni, jobbra kell mennem vagy balra, akkor jött egy hosztesz, kezében jól láthatóan egy táblát tartott, hangosan beszélt, a nyakát jól kinyújtotta. Egy csapatnyi ember körülállta, egyesek előhúzták a jegyüket és egymás közt tanácskoztak, mások egyenesen odamentek hozzá és kérdeztek tőle valamit, én is a jegyemet nézegettem, anélkül, hogy fogalmam lett volna, mit kell nézmem rajta. A hosztesz fején kalapka, nagy-

Gábor Imre: LOVE-HATE
litográfia, 100×70 cm

ban magyarázott amszterdamiul, aztán megismételte az angolok nyelvén, ugyanazt elmondta többször is, én nem értettem se amszterdamiul, se az angolok nyelvén.

Kártyákat osztogatott, legalább megnézem, s odamentem én is. Rózsaszín rúzsajkak közül elővillanó hófehérfogsor-mosollyal megkérdezte, What's your name. Azon nyomban rávágta a keresz- és vezetékneveket, mint a vízfolyás, mintha azt kérdezte volna, How are you, mire én: Fine thank you. Belenézett a papírjába, s nekem is adott egy kártyát, rá volt írva, hogy Hotel Rotterdam. Vártam még egy szóra, valami magyarázatra, ő még mosolygott egy pillanatig, majd kalapkás fejét másfelé fordította, és ugyanazzal a kedves ábrázattal tovább osztogatta a kártyákat a többieknek.

Ha valamit akarok, csak meg kell kérdezni, erre koncentráltam. Fejben átismételtam a kérdő formulát, ki ne hagyjam a segédigét, és megalkottam egy mondatot, amit ő nem értett, megszeppenülten oldalogtam el, eszembe se jutott még egyszer próbálkozni.

Amint ez a hosztesz eltűnt, visszamentem a csoporthoz, hogy halljam, mit beszélnek, volt köztük pár olasz is.

Ekkor fogtam fel, amit az összes többi emberszabású már azóta tudott, amióta a jegyét megvette, csak az én nagynénémnek maradt ki, hogy aznap éjjel Amszterdamban kell aludnom. A legjobb járat, a legdrágább, legkényelmesebb és legbiztosabb, mondta Dana néném, csak Amszterdamban és Miami-ban kell átszállnom, ám a repülő csak másnap reggel mozdul.

Harminc dollárom volt a váratlan költségekre. Ebből tíz már is elment telefonkártyára, ugyanis az enyém csak Olaszországban működött.

Amint előadtam, mi a helyzet, anyám visítózni kezdett, hogy ez borzasztó, miért nem tudtam, miért nem mondták nekem, mi lesz velem most egyedül, nincs-e nagyon hideg és eszem-e, ő a strandon van Pietra Ligurében, gyönyörűen süt a nap, a tenger áttetszően tiszta, majd megbánom még, hogy nem mentem vele, mondta.

Miközben azon járt az eszem, hogy elboldogulok magam is, és holtbiztos, hogy nem bánom meg, bementem a trafikba és megvettem életem első cigarettáját s hozzá az öngyújtót.

Föl s alá kóvályogtam, aztán két olasz nyomába szegődtem úgy, hogy ne vegyenek észre, semmi kedvem sem volt hóról-fagyról társalogni, csak mentem utánuk, és ugyanúgy csináltam, mint ők.

A nő ideges volt és nem akart repülőre ülni, a pasi azt mondta neki, hogy ez pszichológia, hogy volna már ez pszichológia, méltatlankodott a klausztofóbiás nő, a repülőben légszomja van, és a tudat, hogy nem szállhat ki, a torkába fagyasztja a szuszt, de a klausztofóbia is pszichológia, mondta a pasi, és így tovább.

Én csak mentem utánuk, kiértünk a repülőtéri csarnokból, követtem őket, aztán beszálltak egy taxiba és eltűntek, ki kellett várnom valahogy a másnap tizenegy órát.

Rágyújtottam az első holland cigire, és már rohantam is egy rohadt forró melegszendvicserért, hogy elmulasszam a füst

okozta maró érzést torkomban. Nem akartam többet költeni, a szomjamat így megtartottam magamnak, addig is figyelek és elolvasom, amit tudok. Egy kisbuszon megláttam a feliratot, hogy Hotel Rotterdam, megmutattam a sofőrnek a jegyemet, mire ő azt felelte, Go.

A hotel az autópálya mellett volt, az a fajta, amiről az embernek, ha kocsival elhúz mellette, az jut eszébe, mit keres itt egy szálloda, az autópályára nyíló ajtajával, ehhez képest nagy jövésmenés volt, ugyanis a kisbusz, miután minket kitett, már vette is föl a bőröndjeikkel a kézben útra készen várakozó embereket.

Kívül, a bejárat fölött az összes elképzelhető nemzeti zászló, belül olyan, mint egy hajóbelső vagy a tévében látható szállodák, súlyos csillárok, bordó libériás ajtónállók. Mielőtt fölmentem volna a szobámba, felfedező túrát tettem lifttel föl-le a hét emeleten, mindenütt padlószőnyeg, és összeszedtem a miniszappanokat a takarítókoszokról. Lefelé jövet minden második emeleten megálltam. Aztán rábukkantam egy teremre, benne egy hosszú asztal megrakva mindenféle étellel-itallal, önkiszolgáló rendszerben lehetett fogyasztani. Nem tudtam, hogy nekem is jár-e a vacsora, vagy ki kell végezniem a húsz dolláromat.

Nem tudtam, hogy van angolul, „benne van”, azt akartam kérdezni, hogy a szobaárban benne van-e a vacsora, máshogy meg nem jutott eszembe. Meg hát csak nem kérdezgetek itt, mint egy utolsó éhenkórász. Felhívtam Dana nénémet, hogy szerinte én is ehetek-e, azt felelte, egyik csak, egyik nyugodtan, egyik mindenből, egyem meg az egész büfét, ha fizettetnek velem, majd ő kifizeti, kérjem csak el a számlát és semmit se izguljak.

Benyeltem az alufóliába csomagolt szendvicsemet, nem tudtam, hogy van az, hogy számla.

— Vidd el a szendvicset.

— Ugyan, úgysem eszem meg.

Nem bírtam azokat, akik szendvicsekkel jártak kirándulni. Az autópálya-pihenőknél mi kekszet vettünk, ők meg hámozták az alufóliát a szendvicstről, a büfében narancslevet, sültkrumplit, pálcikás nyalókát vettünk, miközben ők még mindig az alufóliát hámozták.

— Nem kell semmi — mondtam nagyanyámnak indulás előtt.

Már éppen indultam, vállamon a kis hátizsák, két bőröndöm volt, az a szerencsétlen alufóliába burkolt szendvics meg ott állt az asztalon egy gyümölcsle társaságában. Benyomtam őket a kis hátizsákba, alulra a szendvicset, rá a gyümölcslevet, jól összepréseltem őket, hogy beférjenek.

Ott, abban az ennivalóval teli teremben, ami olyan remekül nézett ki, mint a vasárnapi ebédre megterített svédasztalok, amiket a tévében lehet látni, nem tudtam, hogy mondják angolul, „benne van”. Megettem az alufóliás szendvicset, ami közben töttyedt lett és nedves a paradicsomtól.

Tovább járkáltam a folyosókon, lementem a hallba, de nem tudtam mit csinálni, gondoltam, lefekszem.

A szobámhoz egy csupa márvány fürdő tartozott, egyszerű több irányból vízszögű lövellő zuhany, a minibár teli volt pezsgóval meg gyümölcslevekkel, széles franciaágy, olyan, mint otthon anyám és Gabriele ágya, párnázott fejtámlával. A kisasztalon telefon, egy Biblia, és az egész falat egy előkelő, zöld bársonyfüggöny takarta.

Végignyúltam a csodás ágyon, és arra gondoltam, hogy másnap megérkezem, és évek után ismét találkozom vele.

De abban a márványpadlós, pezsgős-minibáros szobában gyér világítás volt, a villanykörte haldoklott. A mennyezetről lelógó függönyről egy üres színházbelő jutott eszembe, ahol nyikorog a padlódeszka, pici fények hunyorognak, s a nézőtéren nem ül senki.

Máris az ajtó felé fordultam, olyan volt, mintha bejött volna valaki. Máris úgy megmerevedtem, mint aki karót nyelt.

Bementem a fürdőszobába, ott valóságos fényár volt, a krómaccél ragyogott, nem volt ott senki, a zuhanykabinban sem. A minibárhoz léptem, aranyfény csordult ki az ajtaján, ha kinyitottad, bekukucskáltam, hogy elnézzem kicsit azt a kicsorduló aranyat, és hogy arra gondoljak, micsoda szerencsém van, hogy itt ülök ebben a fejedelmi szállodában.

Odamentem a bársonyfüggönyhöz. Mitől félek, hisz' ültem én már repülőn. Olyan volt az a súlyos függöny, mint a nagynéném nappalijában, lehúzó a redőnyt, és akkor megnyugszom. Ha kiég a lámpa, majd a fürdőszobában meggyújtom, és a félhomályban elalszom.

A minibár aranyfényében fürdött az arcom, miközben bámultam a pezsgőt, világít majd, míg sikerül lehúznom a redőnyt, s aztán felhajtom az italt a talpas pohárból.

Közben a lámpa már villogott, mindjárt kiég.

Ahogy odaálltam az ablakhoz, odakint egy sor parkoló autót láttam, mögöttük egymás után húztak el az autópályán haladók. A parkolóra néző franciaablakom volt. Redőnyhúzó se jobbról, se balról nem találtam, spaletta sem volt, csak a zöld bársonyfüggöny választott el a parkolótól.

Az volt az érzésem, mintha kintről az amszterdami szatír lesne rám. Az egész parkoló engem néz, miközben alszom. Mindenki az én ablakomon bámul befelé, főként az amszterdami szatír. A lámpa mindjárt kiég, ő valahol elrejtőzve várakozik, s aztán bejön az én fejedelmi lakosztályomba.

Negyed óráig bajlódtam a függönnyel, hogy jobbról-balról úgy elrendezem, hogy egy résnyire se lehessen belátni, a pezsgőt nem ittam meg, nem tudtam, hogy benne van-e a szobaárban, és azon jártattam az agyam, hogy jobban járok, ha a húsz dollárhoz nem nyúlok.

Az ágyon elnyúlva dicsértem magamban ezt a gyönyörű, fejtámlás fekhelyet, arra gondoltam, milyen puha, milyen meleg és hűvös egyszerre, hogy a csodaszép zöld ágytakarón fekvem mindjárt elalszom, s az agyamba máris bevillant a bársonyfüggöny, az ablak, a parkoló, a villanykörte és az amszterdami szatír,

meg a többiek, akik amint elalszik a villany, mind idesereglenek, hogy megnézzék, mi van a bársonyfüggöny mögött.

Le kell csavarnom a fejem a nyakamról, a mellkasomat a hasamhoz szorítanom. Be kell fásliznom az agyamnak azt a részét, amely a függönyre meg a parkolóra meg a szatírra gondol. A széles ágyon kéjeleg majd a testemmel, a langypuha ágytakarón, a szemem nem tévedhet a mélyzöld bársonyfüggönyre.

A könyvem a bőröndben maradt, csak az iskolai olvasmány volt nálam. Így hát azon az estén Amszterdamban — reggel még azt sem tudtam, hogy ott fogok kikötni — a Pietra Ligurében élvezkedő anyámmal folytatott telefonbeszélgetés, a maró füstös cigaretta, az alufóliás szendvics, az amszterdami szatír után, azon az estén beültem a fürdőszobába, az összes villanyt felkapcsoltam, és Szent Ágoston *Vallomásait* olvastam.

Másnap reggel azon a pokoli függönyön át beragyogott a nap. Kinyitottam a szemem, minden fényben úszott, fenyőillat volt, az autók egymás után száguldoztak odakint.

Talán így fektemben elszívhatnék egy holland cigit és hozzá elszürcsölném a nagyanyámtól kapott gyümölcslevet, amelyet este betettem a hűtőbe. A cigitől hányingerem lett, s közben az autók ki tudja, hová mentek.

Én, akár egy üdvözült, ott hevertem elnyúlva azon a fűzőld leplen, szürcsöltem nagyanyám gyümölcslevét, szívtam a cigit az egyedül átvészelt éjszaka után, indulni készültem, s autók csak süvítették el egymás után.

Miközben föl tettem a szemüvegem, az egyik lencse kiesett a keretből.

„Van neked” ezt tudtam angolul, Do you have? Do you have scotch? Kérdeztem, mielőtt kiléptem volna a szállodából, föl szálltam a tegnapi est kisbuszra, ugyanaz a sofőr volt, a busz ott várakozott beindított motorral a bejárat előtt. Megkérdeztem, hogy a repülőtérré megy-e, a sofőr azt felelte, Go.

Aznap gőzölgőn meleg muffint reggeliztem. Volt egy egész sor mindenféle kiírás, hogy zucker, chokolade, vanillin, milk, peanuts az összes többi zuckerliden, erdnüssen, starken, stb. Elmentem vécére, becsekkoltam, megnéztem, melyik gate, s leültem a repülőgép puha ülésére, és amaretto saronnót kértem with ice, de nem volt.

Abban a hitben érkeztem meg San Joséba, hogy most aztán én vagyok a csúcs, a szemüvegem ragasztóval meg volt reparálva. De nem dicsért meg, sőt, késett a gép, ennyit szólt apám, amikor négy év után először megláttam őt.

(Lukácsi Margit fordítása)